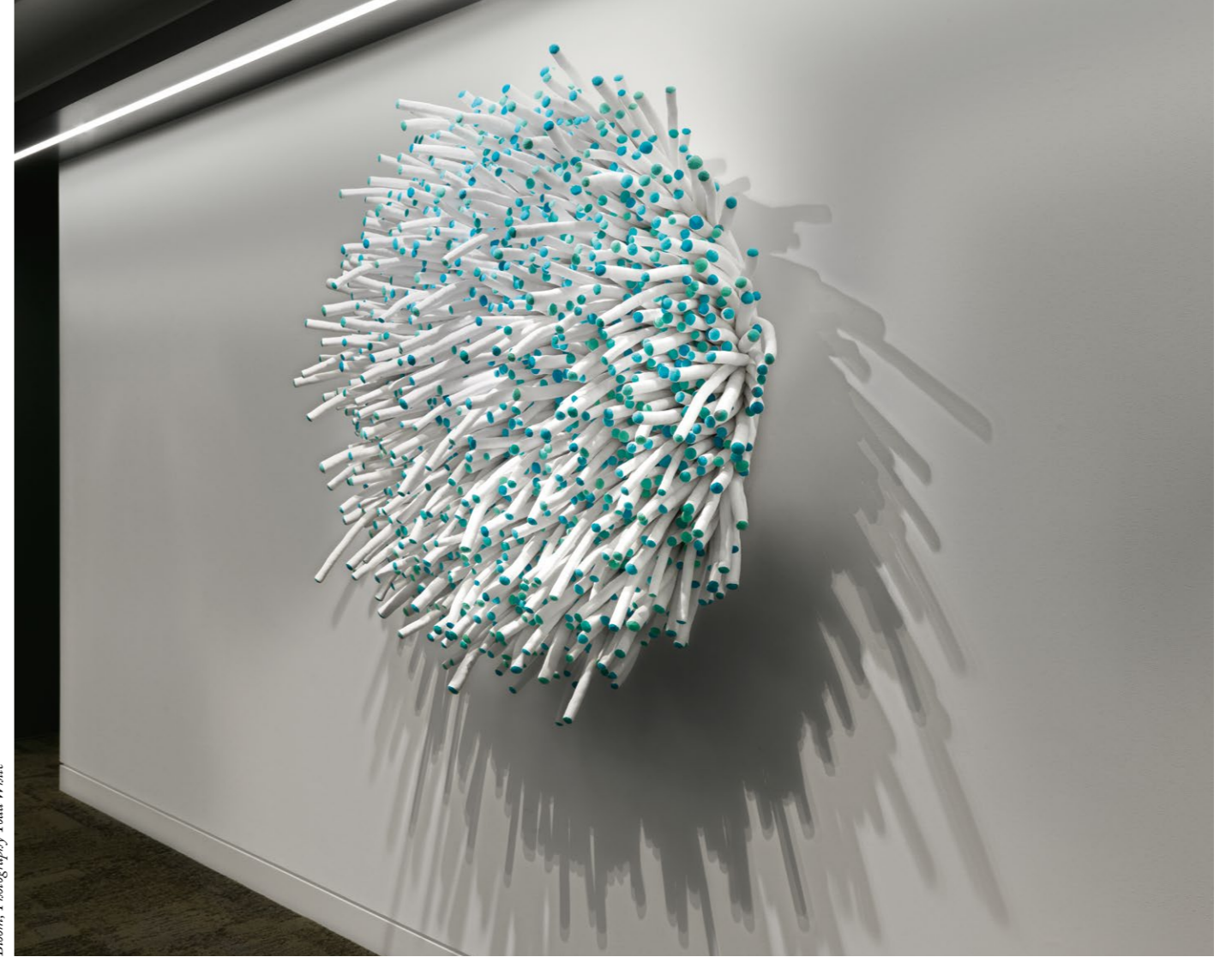

Anna Ray

RÖPORTAJ Seza Bali FOTOĞRAF Otoportrel/Anna Ray

Nakış ve el işçiliği ailesinde nesilden nesle geçen Anna Ray, renkleri, kumaşları ve dokuları özgürce kullanan bir sanatçı. Çalışmalarında kumaşlar şekilden şekile giriyor, yırtılıyor, dikiliyor ve içleri dolduruluyor. Tekstili alıştığımızın dışına çıkaran Anna, teknoloji ile çevrelendiğimiz günümüzde el işçiliğini tekrar radarımıza alıyor. Anna ile, elle bir şeyler üretmenin önemi ve bunun ona yaşattığı hisleri konuşuyoruz. Vanilyayı anmadan da geçmiyoruz.

Bloom, Photography Todd White

How do you relate to thread and fabric as a woman artist?

I have worked with embroidery since childhood, so it is natural for me to continue exploring this approach. My mother was always making things; clothes, quilted jackets and bags with wonderful appliqué. I was enthralled by the juxtapositions of color and pattern in her collections of fabric, lace and ribbons, and would always be making things alongside her. The inspiration to embroider has been passed down through the generations of women in my family.

You studied tapestry. How were you first intrigued by it?

In my twenties I found out that some of my ancestors were Huguenot silk weavers and trimmings manufacturers, living and working in Spitalfields in the 1700's. This was a thrilling discovery and gave me a strong connection to London when I first moved to the city. I hope

Bir kadın sanatçı olarak, kumaş ve iplikle olan ilişkiden bahsedebilir misin? Sence tarih boyunca kadınları dikiş nakışla uğraşması günümüz kadın sanatçılarının bu malzemelerle çalışmasını daha kolay kılıyor mu?

Ben çocukluğumdan beri nakışla uğraştığım için bu alanı araştırmaya devam etmem bana çok doğal geliyor. Küçükken annem bana verdiği küçük nakış çemberine bir gecek işlediğimi hatırlıyorum. Daha sonra annem Fransa'dan bana nakış takımları getirmeye başladı. O da her zaman bir şeyler ürettiyordu, kıyafet dikmekten tut çantalara kadar. Etrafta her zaman kumaşlar, kurdeleler, danteller vardı. Biriktirdiğim malzemelerin renk ve desenlerinin farklılığı beni büyüledi. Ben de o yaşlarda annemin yanında oturup bir şeyler yapardım. Annem 95 yaşında ve hala dikiş nakış yapıyor. İnanılmaz bir masa örtüsü ve peçete koleksiyonu vardır. Yani anlayacağımız nakış yapma isteği ailemizdeki kadınlarda nesilden nesle geçiyor.

Eğitimin dokumacılık üzerine, seni bu alana çeken neydi?

Edinburgh College of Art'ta, Maureen Hodge ile birlikte okudum. Ticari amaçlı

tekstil işinden ziyade sadece güzel sanatlara yönelik farklı bir bölüm olduğu için ilgimi çekmişti. Aslında eğitimimin büyük bir kısmı nakış, fotoğraf, video ve enstalasyonu içerdi, dokumacılık sadece bir kısmıydı. Daha sonra 20'li yaşlarımda atalarımın bazılarının 1700'lerde Spitalfields'de çalışan Huguenot ipek dokumacıları olduğunu öğrendim. Bu benim için müthiş bir buluştu ve Londra'ya ilk taşındığım dönem şehirle kuvvetli bir bağ kurmamı sağladı. Çalışmalarımınla birlikte bu inanılmaz tekstil tarihine bir katkıda bulunabilmeyi umuyorum. Atalarımın hayatlarını bu işe adadıklarını bilmek bana ilham veriyor.

Nakışın rubunda feminen bir katman taşıdığını düşünüyor musun?

Özellikle evdeki nakış işlerinin hep kadınlar tarafından yapıldığını düşünmek çok mantıklı, ben de hiçbir zaman babamın elinde iğne iplik ile görmedim sonuçta. Ama tarihte erkeklerin de nakış yaptığını biliyoruz; Edinburgh'da Savaş Müzesi'nde çalıştığım zaman, savaş dönemlerinde askerlerin çok içki içmelerini engellemek için nakış yapmaya teşvik edildiklerini öğrendim. Benim de İkinci Dünya Savaşı'ndan bayrak ve

tankları resmeden ufak bir nakış koleksiyonum var. Tabii bunların bir kadın mı yoksa erkek mi tarafından yapıldığını bilmiyoruz. Edinburgh College of Art'ın dokumacılık bölümünde öğretmenlik yaptığım dönemde de işlerinde dikiş ve ipliği kullanan erkek öğrencilerle çalıştım, dolayısıyla bu tekniğin sadece feminenlikle alakalı olduğunu düşünmüyorum. Bu bağlamda, ben de işlerimde nakışın sadece bir kadın işi olması ve dekoratif bir aktivite olması fikirlerini araştırıyorum.

Sence el işinin sanat olup olmadığı konusu hala tartışılmalı mı?

Ben sanatçıyım, ve işlerimi hem güzel sanatlar hem de el işleri kontextlerinde sergiledim. Eğitimimden dolayı benim düşüncem, kavram ve bir şeyler yapmanın birbirini tamamladığı. Hem güzel sanatlar hem de desen, motif, süsleme gibi şeylerden ilham alıyorum. Antikalara bayılıyorum, müzelerde objeleri yakından inceliyorum, primitif ve kabile nesnelere, takıları ve tekstillerine de ilgi duyuyorum. Bir şeyler yapmayı, doğal ve içgüdüsel bir aktivite olarak görüyorum, ve bu hayatımın temel taşlarından biri. Açıkçası, sanat ve el işi arasındaki hiyerarşi veya sınırlar beni pek ilgilendirmiyor.

Üç boyutlu işlerinin üretim sürecini anlatır mısın? Eskizler çiziyor musun yoksa üretimi ve tasarımı mekan içinde akışına mı bırakıyorsun?

Bazı işlerim temas ile başlıyor; yani kesme, düğümleme, içini doldurma, kaplama, dikme gibi tepkisel tecrübelerden yola

çıkıyorum. Genelde elime bir kumaşı alıp, onu değiştirip, bu 'oyunun' beni nereye götüreceğine bakıyorum. Bazı işlerimde ise görsel bir fikirbeni yönlendiriyor. 'Knot' isimli işim, sutyenlerin içindeki balenlerin şekilleri ve renklerinden ortaya çıkmıştı. Balenlerin üzerine kumaş geçirince, bunların birbirleriyle bağlanabileceğini fark ettim ve bu da işin temelini oluşturdu. 'Knot' 1000 parçadan oluşuyor, bunlar hem aynı motifi tekrar ederek hem de karmaşık bir motif içinde düzenlenebilir. Ve içinde yer aldığı mekana göre değişebildiği için farklı şekillerde de bir araya gelebiliyor.

Hem fular ve yastık gibi fonksiyonel parçalar üretiyorsun hem de fonksiyonun önemli olmadığı sanat eserleri. Bu farklı işlere nasıl yaklaşıyorsun?

Tekstil koleksiyonumun büyük bir kısmını sanat eserlerimden yola çıkarak üretiyorum, ama sadece baskı için ürettiğim işler de var tabii. Dijital kumaş baskı ilk ortaya çıktığı zaman ben de bu alanda çalışmaya başladım, ve şu anda teknoloji inanılmaz ilerledi. Elde ettiğimiz baskıların kalitesine inanamazsınız. Sanat işlerim arttıkça tekstil koleksiyonum da büyüyor. Yastık ve fularların ulaşılabilir ve her gün kullanılan objelerin olması hoşuma gidiyor. Ayrıca çok farklı kitlelere ulaşabiliyorsunuz.

Çalışmalarında el işçiliğini çok net görüyoruz. Günümüzde, günlük hayatımızdaki rutinler teknolojiye bu denli bağılyken, sen el işi çalışmalarını nasıl yeni ve günümüze uygun tutabiliyorsun?

Yumuşak malzemeleri el ile manipüle

that through my work I am contributing to this incredible history of textiles. It inspires me to know that my ancestors devoted their lives to making with these materials.

Do you think embroidery carries in itself a maternal or feminine layer?

It is logical to think of domestic embroidery as a feminine craft and I certainly never saw my father with a needle and thread. But historically men have also worked with embroidery. For a time, I worked at the War Museum in Edinburgh and I learned that during wars soldiers were encouraged to embroider to prevent them from drinking too much. I have a small collection of Second World War embroideries depicting flags and tanks, which I suppose could have been made by a man or a woman.

Do you think there still needs to be a discussion whether craft is art?

I define myself as an artist and have exhibited in fine art and applied art contexts, although I am conscious that it is useful to distinguish myself as a textile artist. My training was in Fine Art Tapestry and so my attitude is that concept and making go hand in hand. I see making as a natural, instinctive activity that is essential to my life. I am not so concerned with the boundaries of art

and craft, or any perceived hierarchy between them.

Can you tell us about your process for your assemblages?

Some of my assemblages come from the haptic, immediate experience of binding, wrapping, stitching, layering, stuffing and cutting. I often pick up a piece of fabric and simply begin manipulating it and then see where this 'play' takes me. Other pieces are triggered by a visual idea. The KNOT piece was inspired by the shape and color-coding of underwires from brassieres. Once made in cloth, I realized that the elements could then be tied together and this formed the basis for the work. The 1000 elements of this piece can be tied together in a repeat or a random pattern, rearranged each time it is moved according to the space. **The use of your hand is very apparent in your works. How do you keep the work fresh and relevant in a world where most of our daily rituals are connected to technology?**

The endeavor of making provides me with the space to contemplate and discover. Handmade objects never cease to inspire me. I am excited by technology and use my computer all the time but I am keenly aware that the computer is still a tool box and that the imagery should always come from me, my thinking, my vision.

What kind of smells are you attracted to?

The smells of the garden are soothing; I have some wonderful fragrant roses that I always breathe in deeply. I enjoy their scent and I like to photograph and study the change in color and texture of the petals as they dry out. But my absolute favorite perfume is the smell of my son.

What reminds you of coziness?

Now that I am a mother, my body provides comfort and warmth for my child. Our mornings are cozy and calm and I love the sound of my sons little feet as he runs in to my room. I couldn't live without my collection of chunky knits and in winter I always wear legwarmers in the studio.

What does vanilla remind you of?

Custard and ice cream.

What is the best texture in the world?

Skin.

etmenin ve basit aletlerle karmaşık yüzeyler yaratmanın zorluklarını seviyorum. Bir şey yapmaya çabalamak bana gözlem yapma ve keşfetme fırsatı veriyor. El işi her şey, bu müzedeki bir sanat eseri veya anneannemin masa örtüleri olsun, bana ilham veriyor. Zaman içinde, gördüğüm motif, doku ve görseller bilinçaltımda canlanıyorlar ve işlerimde bir şekilde yerlerini alıyorlar. Teknoloji beni heyecanlandırıyor fakat bilgisayarın hala bir alet kutusu olduğunun farkındayım. İmgenin doğduğu yerin her zaman ben olmasını istiyorum, benim vizyonum, benim düşüncem olmalı. Photoshop ve video editing'i öğrendiğim yıllarda daha bu programlar çok yeniydi, dolayısıyla işimi fazlasıyla kolaylaştıracak kadar gelişmemişti ama yine de beni heyecanlandırıyordu. Bunu bir avantaj olarak görüyorum. Görsel manipülasyonunun, röprodüksiyonunun ve video editing'in bu kadar hızlı ilerlemesi gerçekten inanılmaz ama bir yandan da hepimizde bir görsel yorgunluk yarattı. Sanırım insanlar ekran ve mouse'tan uzaklaşmak için el yapımı işlere dönüyorlar.

Kokudan bahsetmezsek olmaz.

Bahçenin kokusunu rahatlatıcı buluyorum, benim de bahçemde muhteşem kokulu güllerim var. Onları dipten kesip kutuların içine yerleştiriyorum, kışın evin içini çok güzel

kokutuyorlar. Kokularımı sevdiğim kadar onların fotoğraflarını çekiyorum, kurdukça yapraklarının renk ve doku değişimlerini gözlemliyorum.

En sevdiğin koku?

Oğlumun kendi kokusu.

Bu sayıda vanilya odak noktamız. Vanilyanın sıcaklığı ve rahatlığı çağrıştırdığını biliyoruz.

Peki senin için rahatlık nedir?

Yeni bir anne olduğum için, bedenim çocuğuma rahatlık ve sıcaklık sağlıyor. Oğlumla birlikte geçirdiğimiz sabahlarımızı çok seviyorum, ev sakinken odama doğru gelen minik ayak seslerini duymaya bayılıyorum. Yatağımın üzerinde patchwork bir battaniye serili, kumaşını Paris'teki Marché Saint Pierre'den almıştım, hem rengarenk ve canlı hem de müthiş rahatlatıcı bir dokusu var. Sanırım kalın dokuma parçalarım olmadan yaşayamazdım, kışın atölyemde hep tozluklarımı giyiyorum.

Vanilya sana neyi hatırlatıyor?

Muhallebi ve dondurma.

En sevdiğin kumaş ne?

İpek. Dayanıklı ama tüy kadar hafif olduğu.

Dünyadaki en güzel doku nedir?

Ten.